

Sajfrtová Františka, Václav, Barcalová

Dcera Václava Sajfrta, obuvníka a vojína 8. pluku dělostřeleckého a zemské obrany z Dohaliček a Marie Ornstové z Mokrovous.

Jako všechny děti navštěvovala místní školu, kam chodily děti nejen z Mokrovous, ale i z okolních vesnic. Povinná školní docházka byla zavedena nařízením císařovny Marie Terezie a Josefa II. z r. 1774 o všeobecné školní povinnosti dětí. Do místní školy chodily děti i z okolních vesnic. Povinnou docházku bylo složité skloubit s prací na poli, kde i malé děti vypomáhaly svým rodičům. Pokud by děti měly ve škole absenci, hrozila rodičům pokuta, a v opakovaných případech dokonce vězení. Děti tak musely skloubit dohromady jak školu, tak i práci na poli a výpomoc doma. Cesta do školy vedla přes pole a les, divoká řeka Bystřice se často rozlévala, v zimě se šlo přes závěje sněhu, pro děti to bylo hodně náročné. Na cestu do školy vzpomínala Františka i ve starším věku takto:

„Cestička do školy přes louky, po poli,
Cestička do školy ušlapaná!
Když jsem tě šlapával, často jsem plakával,
Sněhem jsi byla zasypaná.“

Ve školním roce 1885/86 se velmi snížil počet dětí navštěvující místní školu, jelikož se místní rodiny stěhují na Volyň. Mezi těmito dětmi je i Františka Sajfrtová. Sajfrtovi se velmi dobře znali s učiteli, hostinec dědečka Sajfrta sloužil mimo jiné i pro účely výuky pro děti, učitelům poskytoval ubytování a jídlo. Koncem 19. století, kdy rodina odjíždí na Volyň, jedou s nimi i někteří z učitelů (např. Matějovský) a pokračuje se tak ve výuce dětí dle českých školních norem.

Františka o rodiče přišla v mladém věku, její otec padl ve válce.

Františka si vzala Václava Barcala (*1873) a měli spolu 11 dětí – Josefa, Annu, Václava, Marii, Antonína, Františka, Ludmilu, Věru, Julii, Vladimíra a Evženií. Vzdělanost byla důležitá i pro děti Barcalových. Tři české rodiny (Barcalovi, Veselí a Sajfrtovi) si zajistili nejen učitele, ale i české knihy a další vzdělávací pomůcky pro děti. Manžel Václav byl kapelníkem, učil děti hrát na hudební nástroje (dechové nástroje, violy, housle) a často k nim jezdil i příbuzný z Čech – Antonín Barcal, který dovážel hudební nástroje a také učil děti zpívat.

Všichni v rodině museli hodně dřít, aby měli důstojné živobytí. Nakonec měli velké pozemky, lesy, statek, ovocné sady a hospodářství se zvířectvem. O vše ale postupně v rámci revoluce a kolektivizace ve 20. a 30. letech 20. století přišli.

Po smrti manžela Václava v r. 1933 žila Františka se synem Antonínem a jeho rodinou až do doby vstupu Antonína do čs. armády generála Svobody. Poté žila v Malině u dcery Ludmily Barcalové vdané Kopecké. Františka byla velmi aktivní do posledních dnů svého života, často jezdila do Zubovščina k dceři Marii provdané Vlačihové, která měla 11 dětí, a tak jí s nimi pomáhala. Jednoho podzimního dne r.

1958, když běžela na vlak ze Zubovščina (zastávka Stremigorod) domů do Malina, nešťastně spadla ze schodů a způsobila si zranění hlavy, i přes veškeré úsilí Ludmily o uzdravení maminky, však ta na následky úrazu zemřela.

Datum narození: *23.8.1875, Mokrovousy 15, křtěna 24.8.1875 v chrámě Páně Dohaličském

Místo usídlení: Pisarovka, Malá Zubovščina

Rodinní příslušníci **Rodiče:** Sajftr Václav, František, Marie Ornstová, František, Sajftrtová

Manžel: Barcal Václav, Václav

Děti: Barcal Josef, Václav; Barcalová Anna, Václav, Tuhá; Barcal Václav, Václav; Barcalová Marie, Václav, Vlačihová, Barcal Antonín, Václav; Barcal František, Václav; Barcalová Ludmila, Václav, Kopecká; Barcalová Věra, Václav, Gabrielová; Barcalová Julie, Václav, Hostinová; Barcal Vladimír, Václav; Barcalová Evženie, Václav.

Národnost: česká

Úmrtí: † 1958, pohřbena na Jurovce

Související ikony archiválie:

1. Záznam z matriční knihy: narození a křest Františky:

odkaz na matriční knihu:

<https://aron.vychodoceskearchivy.cz/apu/955a69c1-7734-4e15-8b11-0cc3a62f7a87/dao/955a69c1-7734-4e15-8b11-0cc3a62f7a87/file/cb50b08b-35e6-408b-9254-1b5cc021b185>

Státní oblastní archiv v Hradci Králové: Sběrka matrik Východočeského kraje, sign.: 29-6633 (poř.č. 1746), 2.1852-11.1907

Str. 67, druhý záznam

Citace: Státní oblastní archiv v Hradci Králové; Sběrka matrik Východočeského kraje (NAD 190); sign. 29-6633 (poř.č. 1746); sign. pův. VII.; ukl. j. 1547; římskokatolická matrika NAROZENÝCH, Janov + Mokrovousy

starého kostela se dochovaly zvony, křtitelnice, gotické konzoly žeber, některé náhrobky a klenutá krypta.

Zdroj: Archív Heleny Štaňkové

Další fotografie na další straně

3. Fotografie Barcalových – babička Františka Sajfřtová vdaná Barcalová s rodinou syna Antonína r. 1938

Fotografie z r. 1938 – babička Františka Sajfřtová vdaná Barcalová se synem Antonínem Barcalem, snachou Anastázií Barcalovou roz. Rekajkinovou a vnučkou Taťjanou. Antonín byl lékařem, 10.10.1944 vstoupil do 1.čs armádního sboru generála Ludvíka Svobody, postupně dosáhl hodnosti podplukovníka, v r. 1944 se s armádou dostal do Čech a v r. 1945 do Čech se dostala i manželka s dcerou. Fotografie se tak stala jednou z významných památek na rodinu Antonína.

Zdroj: Archív Heleny Štaňkové

Další fotografie na další straně

4. Fotografie Barcalových – r. 1939

babička Františka Sajfrtová vdaná Barcalová

dcera Ludmila Barcalová vdaná Kopecká

syn Vladimír Barcal

